05/10/2026

Ο ΠτΔ στον εορτασμό της 82ης Επετείου του Επαναστατικού Απελευθερωτικού Κινήματος της Καρπάθου

/ Επικαιρότητα

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και συγκίνηση τιμήθηκε στη Δημοτική Κοινότητα Μενετών η 82η Επέτειος του Επαναστατικού Απελευθερωτικού Κινήματος της Καρπάθου της 5ης Οκτωβρίου 1944, παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα.

Στην ιστορική αυτή ημέρα μνήμης και τιμής, την Κάρπαθο τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Υγείας κ. Άδωνις Γεωργιάδης, ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου κ. Γιώργος Χατζημάρκος, οι Βουλευτές Δωδεκανήσου, καθώς και ανώτατοι αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

<span data-mce-

type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start">

Ο κ. Τασούλας, μετά τη Δοξολογία στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη Δημοτική Κοινότητα Μενετών, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Καρπάθου και Κάσου κ. Αμβροσίου, έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Σαν σήμερα πριν 82 χρόνια, εδώ στον Ιερό Βράχο της Παναγίας, στις Μενετές Καρπάθου, οι καμπάνες χτυπούσαν ξέφρενα, καλούσαν όλον τον λαό. Και ο λόγος που καλούσαν όλον τον λαό, ήταν για να ανακοινωθεί μια συγκλονιστική και ιστορική απόφαση.

Η απόφαση της κήρυξης της ελευθερίας, της ανεξαρτησίας και της ένωσης του νησιού με τη μητέρα πατρίδα, επιτέλους, μετά από 600 χρόνια. Πριν όμως από την ανακήρυξη της ελευθερίας και της ένωσης, οι κάτοικοι της περιοχής, ευλαβείς, παρακολούθησαν τη δοξολογία. Το μήνυμα της ένωσης έπρεπε να το στέψει η Ορθοδοξία, η θρησκεία, να το θέσει υπό την προστασία της η Παναγία.

Και αμέσως μετά οι κάτοικοι ανέλαβαν την ευθύνη του νησιού, έβαλαν στην άκρη τους Ιταλούς κατακτητές, δεν τους φέρθηκαν βάρβαρα, δεν τους εκδικήθηκαν. Φέρθηκαν πολιτισμένα, ειδοποίησαν την ελληνική κυβέρνηση στην Αίγυπτο για την απόφασή τους και διέδωσαν όλο το μήνυμα της ελευθερίας σε όλα τα χωριά του νησιού, τα οποία προσχώρησαν με συγκλονιστικούς ρυθμούς σε αυτή την απόφαση.

Οι κάτοικοι της Καρπάθου μας διδάσκουν πως η ανεξαρτησία και η ελευθερία κατακτώνται με αποφασιστικότητα και πίστη στα ιδανικά της πατρίδος. Σήμερα αυτόν τον ρόλο της προστασίας της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας μας επιτελούν οι Ένοπλες Δυνάμεις υπό τη σκέπη του ελληνικού λαού, υπό την σκέπη και των Καρπαθίων.

Είναι οι ίδιες Ένοπλες Δυνάμεις που παίρνουν το νήμα από τους ελευθερωτές της Καρπάθου και με την ίδια αποφασιστικότητα, με την ίδια τόλμη, με τον ίδιο ρυθμό προστατεύουν την πατρίδα μας έναντι κάθε απειλής.

Από την Κάρπαθο, το μήνυμα δεν μπορεί να γίνει σαφέστερο. Η Ελλάδα είναι μια χώρα που προστατεύει αυτά που κατέκτησε με κόπο, με δάκρυα και με αίμα και κανείς δεν πρόκειται ούτε να τα θίξει, ούτε να τα απειλήσει.

Χρόνια πολλά από το μαγικό νησί της Καρπάθου!»

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αμέσως μετά κατέθεσε στεφάνι στο Μνημείο της

5ης Οκτωβρίου 1944.

Ο Δήμαρχος Καρπάθου κ. Μιχαήλ Κων.Φελλουζής απηύθυνε έναν χαιρετισμό μνήμης, τιμής και ευγνωμοσύνης, αναδεικνύοντας τη διαχρονική σημασία της 5ης Οκτωβρίου και την ιστορική παρακαταθήκη που το Επαναστατικό Απελευθερωτικό Κίνημα άφησε στις επόμενες γενιές. Αναλυτικά η ομιλία του Δημάρχου Καρπάθου:

«Εξοχότατε Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Καλώς ήλθατε στην Κάρπαθο!

Είναι ιδιαίτερη τιμή και μεγάλη χαρά για όλους εμάς να σας υποδεχόμαστε σήμερα εδώ, στις Μενετές της Καρπάθου, σε έναν τόπο που αποτελεί σύμβολο αγώνα, ελευθερίας και ιστορικής μνήμης.

Η παρουσία σας στη σημερινή επέτειο προσδίδει ξεχωριστό συμβολισμό στη μεγάλη αυτή ημέρα για την Κάρπαθο.

Καλώς ήλθατε, Κύριε Πρόεδρε, στον τόπο όπου, πριν από 82 χρόνια, η Κάρπαθος ύψωσε τη σημαία της Ελευθερίας.

Σεβασμιώτατε,

Υψηλοί προσκεκλημένοι,

Κύριοι εκπρόσωποι των Πολιτικών και Στρατιωτικών Αρχών,

Σας καλωσορίζουμε όλους στην Κάρπαθο, σε αυτή τη σημαντική ημέρα μνήμης και τιμής.

Υπάρχουν στιγμές στην ιστορία ενός τόπου που δεν ανήκουν μόνο στο παρελθόν.

Μένουν ζωντανές στη μνήμη, περνούν από γενιά σε γενιά και εξακολουθούν να φωτίζουν το παρόν και να δείχνουν τον δρόμο για το μέλλον.

Μια τέτοια ημέρα είναι για την Κάρπαθο η 5η Οκτωβρίου 1944.

Μια ημέρα που γράφτηκε με θάρρος, πίστη και αποφασιστικότητα στην ιστορία του νησιού μας.

Εδώ, στις Μενετές της Καρπάθου, μέσα στις δύσκολες και σκοτεινές συνθήκες της εποχής, οι Καρπάθιοι ύψωσαν τη φωνή τους και τη σημαία της ελευθερίας.

Άνθρωποι απλοί, άνθρωποι της καθημερινότητας, άνθρωποι που δεν είχαν τίποτε περισσότερο από την πίστη τους στην πατρίδα και την αγάπη τους για τον τόπο τους, πήραν μια μεγάλη απόφαση:
να αγωνιστούν για την ελευθερία.

Το Επαναστατικό Απελευθερωτικό Κίνημα της Καρπάθου αποτελεί ένα από τα πιο φωτεινά κεφάλαια της νεότερης ιστορίας του νησιού μας.
Και η 5η Οκτωβρίου δεν είναι απλώς μια ημερομηνία που θυμόμαστε.

Είναι μια παρακαταθήκη.

Είναι η μνήμη εκείνων που αγωνίστηκαν.

Είναι η ευθύνη όλων μας να κρατήσουμε ζωντανές τις αξίες που ενέπνευσαν εκείνη τη γενιά:
την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την ενότητα, την αγάπη για την πατρίδα και τον τόπο.

Γι’ αυτό και η σημερινή ημέρα έχει ιδιαίτερη σημασία.

Η Πολιτεία αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της ιστορικής αυτής επετείου και θεσμικά, με το Προεδρικό Διάταγμα 67/2025, με το οποίο η 5η Οκτωβρίου καθιερώθηκε ως ημέρα αργίας για τον Δήμο Καρπάθου.

Και για εμάς, τους Καρπάθιους, έχει έναν ιδιαίτερο συμβολισμό το γεγονός ότι το Προεδρικό αυτό Διάταγμα φέρει την υπογραφή σας, Κύριε Πρόεδρε, ως Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Η σημερινή παρουσία σας, λοιπόν, εδώ, στην Κάρπαθο, και ιδιαίτερα στις Μενετές, προσδίδει ξεχωριστή σημασία στη φετινή επέτειο.

Δεν υποδεχόμαστε σήμερα μόνο τον ανώτατο πολιτειακό άρχοντα της χώρας.

Υποδεχόμαστε τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας στον τόπο όπου, πριν από 82 χρόνια, οι πρόγονοί μας ύψωσαν τη σημαία της ελευθερίας.

Και αυτή η συνάντηση του παρελθόντος με το παρόν έχει για εμάς βαθύ συμβολισμό.

Κύριε Πρόεδρε,

η Κάρπαθος είναι ένα μικρό νησί στο νοτιοανατολικό άκρο της Ελλάδας.

Είναι όμως ένας τόπος με μεγάλη ιστορία, με ισχυρή ταυτότητα και ανθρώπους που, σε κάθε δύσκολη στιγμή, απέδειξαν ότι η απόσταση από το κέντρο της πατρίδας δεν σημαίνει απόσταση από την Ελλάδα.

Οι Καρπάθιοι, όπου κι αν βρίσκονται, κρατούν πάντα ζωντανό τον δεσμό τους με την πατρίδα και τον τόπο τους.

Αυτός ο δεσμός είναι η δύναμή μας.

Και αυτόν τον δεσμό οφείλουμε να παραδώσουμε ακέραιο στις επόμενες γενιές.

Σήμερα, λοιπόν, στεκόμαστε εδώ με σεβασμό απέναντι στην ιστορία.

Με ευγνωμοσύνη απέναντι σε εκείνους που αγωνίστηκαν.

Με υπερηφάνεια για τον τόπο μας.

Αλλά και με αισιοδοξία για το μέλλον.

Γιατί, όπως τότε, έτσι και σήμερα, η ιστορία του τόπου μας μπορεί να κοιτάξει με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση το αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

εκ μέρους του Δήμου Καρπάθου και ολόκληρης της καρπαθιακής κοινωνίας, σας ευχαριστώ θερμά για την παρουσία σας σήμερα στο νησί μας.

Η παρουσία σας αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Κάρπαθο και για όλους τους Καρπάθιους.

Σας υποδεχόμαστε με βαθύ σεβασμό προς τον θεσμό που εκπροσωπείτε, αλλά και με τη ζεστασιά και τη φιλοξενία που χαρακτηρίζουν διαχρονικά τον λαό της Καρπάθου.

Και σήμερα, από αυτόν εδώ τον ιστορικό τόπο, επιτρέψτε μου να εκφράσω μια ευχή:

Να παραμείνει η ιστορία μας οδηγός.

Και η ελευθερία, για την οποία αγωνίστηκαν οι πρόγονοί μας, να αποτελεί πάντοτε την πιο πολύτιμη παρακαταθήκη μας στις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ θερμά.»

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Αν. Τασούλας, κατά την επίσκεψή του στην Κάρπαθο, με αφορμή τις εκδηλώσεις για την 82η επέτειο του Επαναστατικού Απελευθερωτικού Κινήματος της Καρπάθου, παρακάθισε σε γεύμα που παρέθεσε προς τιμήν του ο Δήμαρχος Καρπάθου, Μιχαήλ Φελλουζής. Ακολουθεί η αντιφώνηση του κ. Τασούλα:

«Αγαπητέ κύριε Δήμαρχε,

κυρίες και κύριοι,

ο Οδυσσέας Ελύτης, ο οποίος ύμνησε το Αιγαίο, έγραψε πως, εάν αποσυνθέσεις την Ελλάδα, θα σου μείνει μια ελιά, ένα αμπέλι και ένα καράβι. Πράγμα που σημαίνει ότι με άλλα τόσα την ξαναφτιάχνεις.

Η Ελλάδα έχει ισχυρές παραδόσεις. Η Κάρπαθος είναι ένα παραδοσιακό νησί, ιδιαίτερα η πιο ορεινή, χωρίς όμως να αγνοεί και το σήμερα. Είναι μια τέλεια σύνδεση του χθες με το σήμερα η ζωή στην Κάρπαθο.

Κάθε άνθρωπος γεννιέται για να είναι ένας καθημερινός άνθρωπος. Μέσα όμως σε κάθε άνθρωπο εμφωλεύει ένα ζώπυρο ιστορικότητας. Εμφωλεύει ένα μικρό στίγμα ιστορικότητας, το οποίο άλλοτε ξεπηδά, κυριαρχεί και τον παραμερίζει και άλλοτε, αχρείαστο, τον αφήνει να ζήσει την καθημερινότητά του και να πλάσει τον μύθο της ζωής του ως ένας κοινός, ήσυχος άνθρωπος.

Υπάρχουν όμως στιγμές που αυτό το σπέρμα της ιστορικότητας που εμφωλεύει σε κάθε άνθρωπο, ξεσπά και κυριαρχεί. Και δεν κυριαρχεί σε έναν άνθρωπο, κυριαρχεί σε πολλούς. Και τότε ο καθημερινός άνθρωπος μετατρέπεται σε ιστορικό. Είναι η ευλογημένη στιγμή που γράφεται ιστορία. Αυτό έγινε πριν 82 χρόνια στον τόπο σας.

Πριν από 82 χρόνια, ημέρα Πέμπτη, κάποιοι συμπατριώτες σας- ο Μαρής, ο Γεραπετρίτης, ο Λοΐζος, ο Οικονομίδης, ο Οθείτης, μέλη της Επαναστατικής Επιτροπής Μενετών, αποφάσισαν να δώσουν "νόημα στων πολλών την ύπαρξη" και κάλεσαν με τις καμπάνες της Εκκλησίας όλο το χωριό.

Και αφού έγινε η δοξολογία και μπήκε το πέπλο της ευλογίας της Παναγίας σε όσα επακολούθησαν, ανακοινώθηκε ότι η απόφαση ήταν να πάρουμε τη μοίρα μας στα χέρια μας, έξι αιώνες μετά, και να ορίσουμε τη μοίρα μας ως ιστορικοί άνθρωποι πλέον και όχι ως καθημερινοί.

Έπραξαν «κεχαρισμένα τοις θεοίς», όπως λέγεται, και αυτή η φλόγα διαδόθηκε σε όλο το νησί. Πολύ σύντομα, οι τελευταίοι εκπρόσωποι των κατακτητών, οι Ιταλοί, συνθηκολόγησαν και παραδόθηκαν στους συμπατριώτες σας, στους προγόνους σας.

Ενημερώθηκε η ελληνική κυβέρνηση στην Αίγυπτο και, μετά από λίγο καιρό, αγγλικά πολεμικά πλοία έφτασαν εδώ και έφεραν εφόδια. Προηγουμένως, για κάθε Καρπάθιο αναλογούσαν 30 γραμμάρια αλεύρου την ημέρα. Έτσι, η Κάρπαθος, που κήρυξε την ελευθερία της οκτώ μήνες νωρίτερα από όλα τα υπόλοιπα νησιά, έγινε περιζήτητη. Συνέρρευσαν εδώ 4.000 Δωδεκανήσιοι για να αποφύγουν τον γερμανικό ζυγό. Για όλους αυτούς φρόντισε το νησί σας, πάντα φιλόξενο, σε συνεργασία με τους Συμμάχους και με την UNRRA.

Η μοίρα της Καρπάθου είναι η γεωγραφία της. Απομονωμένο νησί μεν γεωγραφικά, όχι όμως απομονωμένο από τις αρχές και τις αξίες του ελληνισμού, από τις αρχές και τις αξίες της Ορθοδοξίας. Πέρασε τόσους αιώνες υπό κατακτητές: Ενετούς, Οθωμανούς, Ιταλούς, Γερμανούς.

Όταν, το 1912, ενσωματώθηκε στην ιταλική επικράτεια, μετά τον νικηφόρο πόλεμο των Ιταλών κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι Ιταλοί τότε επεκτάθηκαν σε αυτή την περιοχή της Μεσογείου, παίρνοντας τα Δωδεκάνησα και,

λίγο παρακάτω, αυτό που σήμερα είναι η Λιβύη. Όταν η Κάρπαθος περιήλθε στην ιταλική κυριαρχία, συνέβη κάτι το οποίο ήταν ακριβώς αντίθετο με τη μοίρα της Καρπάθου, γιατί στην ιστορία πρέπει να ξέρουμε: «Ουδέν κακόν αμιγές καλού». Τι ήταν αυτό;

Η ήττα των Οθωμανών από τους Ιταλούς στον Ιταλοτουρκικό πόλεμο του 1911-1912 αποδυνάμωσε την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Και αυτή η αποδυνάμωσή της βοήθησε τους Έλληνες στους Βαλκανικούς Πολέμους, οι οποίοι ξέσπασαν αμέσως μετά, με αποτέλεσμα να διπλασιαστεί η Ελλάδα, τόσο γεωγραφικά όσο και πληθυσμιακά. Η ιταλική κατοχή διήρκεσε έως τη συνθηκολόγηση της Ιταλίας το φθινόπωρο του 1943. Και όταν η Ιταλία συνθηκολόγησε, μια νέα, σκληρότερη κατοχή επιβλήθηκε στο νησί: η γερμανική, η οποία κράτησε άλλον έναν χρόνο. Αλλά το 1944 ήταν ένα πολύ κρίσιμο έτος για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ένα έτος κατά το οποίο το ζύγι έκλινε οριστικά υπέρ των Συμμάχων και η Γερμανία έχανε πλέον τον πόλεμο.

Το φθινόπωρο του 1944 η Γερμανία πιεζόταν και από το ανατολικό και από το δυτικό μέτωπο. Ο Κόκκινος Στρατός είχε προελάσει μέχρι τα σύνορα της Γερμανίας. Οι Αμερικανοί στο δυτικό μέτωπο, μετά την απόβαση στη Νορμανδία, είχαν απελευθερώσει ολόκληρη τη Γαλλία και ακολούθησε η πρώτη μάχη σε γερμανικό έδαφος, η μάχη του Άαχεν, στην οποία οι Γερμανοί ηττήθηκαν. Συνεπώς, η Γερμανία πιεζόταν και από τις δυο πλευρές. Και όταν ο Χίτλερ έχασε τη μεγάλη μάχη στις Αρδένες, τότε πλέον το ζύγι έγειρε οριστικά και το Γ' Ράιχ είχε χάσει τον πόλεμο.

Εκείνη την εποχή, λοιπόν, μέσα σε αυτές τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι Γερμανοί αποσύρονται από τα περισσότερα νησιά και μαζεύονται στη Ρόδο. Έμειναν εδώ οι Ιταλοί. Και αμέσως μετά την αποχώρηση των Γερμανών, οι πρόγονοί σας σήκωσαν τη σημαία της απελευθέρωσης χάρη στην επαναστατική επιτροπή του χωριού αυτού και η φλόγα αυτή της ελευθερίας εξαπλώθηκε σε όλο το νησί.

Η μέρα αυτή, για εσάς, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα είναι μια μέρα που κάποιοι άνθρωποι ξεχνούν την καθημερινότητα και μετατρέπονται σε ιστορικά όντα.

Ένας από τους πιο σοφούς πολιτικούς που είχε ποτέ η Ελλάδα και διετέλεσε πρώτος Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετά τη Μεταπολίτευση, ο Κωνσταντίνος Τσάτσος, έχω ακούσει να λέει ότι αν μπορούσε ο Έλληνας να ήταν λίγο καιρό περισσότερο ιστορικός και λιγότερο καθημερινός, η Ελλάδα θα έκανε θαύματα.

Αυτό το θαύμα έγινε εδώ πριν από 82 χρόνια. Απελευθερωθήκατε de facto, μόνοι σας, απομονωμένοι και διασαλπίσατε την ελευθερία σας σε όλη την Ελλάδα και

στην ελληνική κυβέρνηση. Τον Μάρτιο του 1948 γιορτάστηκε η ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα, μετά την απόφαση στο Συμβούλιο Ειρήνης των Παρισίων, τον Φεβρουάριο του 1947 να συμπεριληφθούν επιτέλους τα Δωδεκάνησα στη μητέρα πατρίδα.

Αυτή η τελευταία, εδαφική επέκταση της χώρας, ξεκίνησε με το προανάκρουσμα του δικού σας χωριού, του δικού σας νησιού. Και αυτό το προανάκρουσμα μας δείχνει πως όταν ο Έλληνας αποφασίσει να γίνει ιστορικό ον, τότε κάνει θαύματα.

Σήμερα η χώρα ευτυχώς δεν χρειάζεται θαύματα. Χρειάζεται σύνεση, ενότητα, προκοπή και προσήλωση στον στόχο. Νομίζω πως τα διαθέτουμε όλα.

Έχοντας κατακτήσει την ελευθερία μας πρέπει να αποδείξουμε ότι είμαστε άξιοι αυτής. Όχι μόνο υπερασπιζόμενοι τα σύνορά μας με έναν αξιόμαχο στρατό – ποτέ δεν είχαμε τόσο αξιόμαχο στρατό- αλλά υπερασπιζόμενοι και την πατρίδα μας καλλιεργώντας την προκοπή της. Για να δικαιώσουμε την ελευθερία μας. Γιατί η ελευθερία είναι αρένα προκοπής και αρένα ανεξαρτησίας.

Ο Δήμος σας κάνει και διεκδικεί έργα σε πολλούς τομείς και αναπτύσσει το τουριστικό του αποτύπωμα με μεγάλη επιτυχία. Σε λίγο είμαι βέβαιος, κύριε Δήμαρχε, θα φτάσετε σε τουριστική περίοδο ίση σε διάρκεια με αυτή της Ρόδου. Θα επεκταθείτε, χωρίς να σας κατακλύσει ο υπερτουρισμός, διατηρώντας τα χαρακτηριστικά σας.

Έτσι λοιπόν, μια τέτοια μέρα δίνουμε την υπόσχεση σε αυτούς, πως θα εκτιμήσουμε αυτή την ιστορική συμβολή τους και θα συμβάλουμε, όλοι ως πολίτες, ώστε να δικαιωθεί εκείνη η απόφαση και η Ελλάδα να βαδίσει ανεξάρτητη, ελεύθερη και προκομμένη στην ιστορική της αποστολή.

Χρόνια πολλά!»

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετέβη στο Μνημείο του Σμηναγού Κωνσταντίνου Ηλιάκη, όπου κατέθεσε στεφάνι.

ΠΡΕΣΒΕΙΑΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΩΤΕΡ ΣΩΣΟΝ

CAFE-TAVERNA
ΠΕΡΔΙΚΑ
ΜΑΓΕΙΡΕΥΤΑ ΗΜΕΡΑΣ
TODAY SPECIAL
ΑΡΝΙ ΣΤΟ ΦΟΥΡΝΟ
LAMB IN OVEN
ΚΑΤΣΙΚΑ ΣΤΙΦΑΔΟ
GOAT STIFADO
MOUSAKA
ΡΑΦΟΥΤΣΑΚΙΑ
DOLMADES
CHICKEN IN OVEN
SOUZOUKAKIA

ΠΕΡΔΙΚΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΝΕΤΩΝ

TAVERNA